

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПРОЦЕДУРИ ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

Велічко Денис Миколайович,

здобувач освіти на бакалаврському рівні юридичного факультету

Хмельницького університету управління та права

імені Леоніда Юзькова

Науковий керівник. кандидат юридичних наук Рижук І.В.

м. Київ, Україна

Застереження про Конституційний Суд України як елемент процедури внесення змін до Конституції України. Конституція України є основним законом держави, який визначає її основні принципи, структуру і порядок формування органів державної влади і місцевого самоврядування, права і свободи людини і громадянина. Внесення змін до Конституції є особливо важливою процедурою, оскільки вона може призвести до суттєвих змін у системі влади та суспільних відносин [1]. Відповідно до частини першої статті 157 Конституції України Конституція України не може бути змінена, якщо ці зміни пов'язані з: скасуванням або обмеженням прав і свобод людини і громадянина; ліквідацією незалежності або порушення територіальної цілісності України.

Якщо законопроект про внесення змін до Конституції України містить зміни, що суперечать зазначеним вимогам, Верховна Рада України може звернутися до Конституційного Суду України з клопотанням про надання висновку щодо відповідності такого законопроекту вимогам Конституції України. Статті 157, 158 Конституції України. Конституційного Суду України є обов'язковим для виконання Верховною Радою України. У разі визнання Конституційним Судом України законопроекту про внесення змін до Конституції таким, що не відповідає вимогам статей 157 і 158. Верховна Рада України не може прийняти такий законопроект. Конституційного Суду

України має важливе значення для забезпечення верховенства права. Це гарантія того, що зміни до Конституції України не будуть спрямовані на обмеження прав і свобод людини і громадянина чи ліквідацію незалежності чи порушення територіальної цілісності України [2]. Згідно з практикою Конституційного Суду України, розглядаючи проекти законів про внесення змін до Конституції, Суд враховує такі критерії: а) відповідність законопроекту вимогам статей 157 Конституції України; б) відповідність законопроекту принципам верховенства права, демократії та соціальної справедливості; в) відповідність законопроекту основним міжнародним договорам України, які є частиною її національного законодавства [3].

Наприклад, у висновку № 4-в/2018 від 23 листопада 2018 року Конституційний Суд України визнав законопроект про внесення змін до статей 85 та 101 Конституції України, яким пропонувалося доповнити Конституцію України статті, як таку, що не відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України 1511 про конституційну скаргу. Конституційний Суд України зазначив, що запропоновані зміни передбачають запровадження інституту конституційної скарги, який не передбачений Конституцією України та не відповідає її системі.

Таким чином, застереження Конституційного Суду України є важливим елементом процедури внесення змін. Це гарантія того, що зміни до Основного Закону держави відповідатимуть вимогам верховенства права, демократії та соціальної справедливості. Разом з тим, застереження Конституційного Суду України може мати і деякі недоліки. Зокрема, воно може призводити до затягування процедури внесення змін до Конституції України. Також існує ризик того, що Суд може прийняти застереження, яке буде необґрунтованим або політично мотивованим [4].

Для того щоб мінімізувати ці недоліки, важливо, щоб Конституційний Суд України був незалежним та неупередженим органом. Також важливо, щоб Суд прозоро та обґрунтовано пояснював свої рішення. На мою думку, застереження Конституційного Суду України є важливим елементом

процедури внесення змін до Конституції України. Воно сприяє захисту прав і свобод людини і громадянина, верховенства права та демократії в Україні. Особливості застереження Конституційного Суду України під час воєнного стану. У зв'язку з воєнним станом в Україні можуть виникнути певні особливості застосування застереження Конституційного Суду України. Зокрема, такі особливості можуть бути пов'язані з наступними факторами:

- потребою забезпечення безпеки держави та її громадян;
- обмеженням доступу до інформації та обмеженням прав і свобод людини і громадянина;
- необхідністю оперативного реагування на зміни в суспільних відносинах.

Ураховуючи ці фактори, Конституційний Суд України може застосовувати застереження з урахуванням таких особливостей більш ретельний розгляд законопроектів про внесення змін до Конституції України з точки зору їх відповідності вимогам верховенства права, демократії та соціальної справедливості.

Отже, застереження Конституційного Суду України під час воєнного стану може бути важливим механізмом для забезпечення захисту прав і свобод громадян і забезпечення верховенства права в умовах кризи. Проте, важливо, щоб цей процес був прозорим, обґрунтованим і відповідав принципам незалежності і справедливості.

Список використаних джерел:

1. URL: <https://ccu.gov.ua/publikaciya/vnesennya-zmin-do-konstytuciyi-ukrayiny-statti-154-159>.
2. URL: <https://www.rada.gov.ua/>.
3. URL: <https://ccu.gov.ua/storinka-knygy/5191-zakonoproekty-pro-vnesennya-zmin-do-konstytuciyi-ukrayiny>.
4. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7ef26ee8-2310-4444-ac25-14b3608d07ac/content>.